

I. megoldás. Egyenletes lelassulás esetén a $v = at$ összefüggésből a gyorsulás $a = v/t = 8 \text{ m/sec}/0,2 \text{ sec} = 40 \text{ m/sec}^2$. Így a kalapácsra ható fékező erő $P = m \cdot a = 60 \text{ N}$.

Az *a)* esetben ezt az erőt egyedül a szög gyakorolja a kalapácsra, így a szögben ható erő $60 \text{ N} \approx 6 \text{ kp}$. A *b)* esetben ez az erő a szögben ható és a vele ellentétes irányú nehézségi erő eredője. Így a szögben $6 \text{ kp} + 1,5 \text{ kp} = 7,5 \text{ kp}$ erő működik.

Szabó Mihály (Makó, József A. g. II. o. t.) dolgozata alapján

II. megoldás. *a)* A kalapács kinetikai energiája $s = \frac{vt}{2} = 0,8 \text{ m}$ úton alakul át munkavégzéssé. Állandó erőhatás esetén $P \cdot s = E_{\text{kin}} = \frac{1}{2} \cdot 1,5 \cdot 64 \text{ kg m}^2/\text{sec}^2$.

Így $P = E_{\text{kin}}/s = 48/0,8 = 60 \text{ N} \approx 6 \text{ kp}$.

A *b)* esetben a fékezés alatt a nehézségi erő még $E = mg \cdot s$ munkát végez, így ekkor az erő $\Delta E/s = mg = 1,5 \text{ kp}$ értékkel nagyobb.

Rimaszombati Sándor (Szolnok, Szamuely techn. II. o. t.)

III. megoldás. *a)* A kalapács impulzusváltozása a t idő alatt $mv = 1,5 \cdot 8 \text{ kg m/sec} = 12 \text{ kg m/sec}$, így a fékező erő $P = mv/t = 12/0,2 \text{ N} = 60 \text{ N} \approx 6 \text{ kp}$. *b)* esetben a nehézségi erő impulzusa a fékezés alatt $\Delta I = mgt$, ezt is ellensúlyozni kell t idő alatt, tehát még $\Delta I/t = mg = 1,5 \text{ kp}$ erő lép fel.

Balogh Zsuzsa (Esztergom, Dobó K. g. II. o. t.) dolgozata alapján

Megjegyzés: A II. megoldásban nyert $s = 0,8 \text{ m}$ eredményből látszik, hogy az adatok nem reálisak. Ilyen nehéz kalapács esetén sem halad beljebb a szög egy ütésre néhány cm-nél többet. A helytelen adat nyilván $t = 0,2 \text{ sec}$. Ehelyett kb. $0,002 - 0,01 \text{ sec}$ kellene.

Ordódy Márton (Bp., Piarista g. II. o. t.)